

UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATABASEN

Cirkulärnr: 19:08
Diariernr: 19/00375
Handläggare: Anna Svanestrand
Ämnesord: Läkemedel, avskedande, dom, tingsrätt.
Avdelning: Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Sektion/Enhet: Arbetsrättssektionen
Extern medverkan:
Datum: 2019-03-06
Mottagare: Kommunstyrelsen
Landstingsstyrelsen
Regionstyrelsen
Medlem i Sobona - Kommunala företagens
arbetsgivarorganisation
Arbetsgivarpolitik
Rubrik: Stockholms tingsrätts dom den 21 juni 2018 i mål
T 12425-17 om avskedande av en omvårdnadschef som
tagit narkotikaklassade läkemedel från arbetsgivaren för
eget bruk.
Ersätter:
Bilagor: Dom från Stockholms tingsrätt den 21 juni 2018 i mål
T 12425-17

CIRKULÄR 19:08

Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Anna Svanestrand

Kommunstyrelsen
Landstingsstyrelsen
Regionstyrelsen
Medlem i Sobona - Kommunala företagens
arbetsgivarorganisation
Arbetsgivarpolitik

Stockholms tingsrätts dom den 21 juni 2018 i mål T 12425-17 om avskedande av en omvårdnadschef som tagit narkotikaklassade läkemedel från arbetsgivaren för eget bruk.

Sammanfattning

Stockholms tingsrätt har meddelat dom i ett mål mellan en arbetstagare och Stockholms läns landsting (arbetsgivaren). En arbetsrättsjurist från SKL var ombud för arbetsgivaren. Domen bifogas, se bilaga.

Målet gällde frågan om det förelåg grund för avskedande av en omvårdnadschef, som hade tagit det narkotikaklassade läkemedlet Citodon från läkemedelsförrådet på arbetsplatsen (för eget bruk). Stockholms tingsrätt fann att arbetsgivaren hade haft rätt att avskeda arbetstagaren.

Domen överklagades till Arbetsdomstolen, som inte meddelade prövningstillstånd (beslut i mål B 79/18 den 11 september 2018).

Bakgrund

M. är utbildad legitimerad sjuksköterska sedan 1992 och var anställd i landstinget sedan dess. Hon var omvårdnadschef på avdelningen för sjuka nyfödda barn (neonatalavdelningen) sedan slutet av 2016. Det var ostridigt i målet att M. under perioden december 2016 - mars 2017 vid sju tillfällen hade tagit det narkotikaklassade läkemedlet Citodon från arbetsplatsens läkemedelsförråd för eget bruk. Sammanlagt rörde det sig om 24 tabletter Citodon. Efter att det hade kommit till hennes chefers kännedom stängdes hon av från arbetet och hennes chefsförordnande avslutades. Hennes grundanställning var sjuksköterska. Arbetsgivaren erbjöd ett förslag till överenskommelse som innebar en anställning som sjuksköterska med administrativa arbetsuppgifter och med skyldighet att genomgå utredning av om det förelåg något missbruk. Efter att M. tackat nej till överenskommelsen avskedades hon från anställningen som sjuksköterska. Några andra anställda hade också tagit Citodon från arbetsplatsen, dessa var dock sjuksköterskor och inte chefer och de hade tagit

betydligt färre tabletter och endast vid något enstaka tillfälle vardera. De fem arbetstagarna tilldelades varsin skriftlig varning.

M. yrkade att avskedandet skulle förklaras ogiltigt och att arbetsgivaren skulle betala skadestånd till henne. Arbetsgivaren bestred samtliga yrkanden.

Tingsrättens dom

M. menade att hon inte kände till att hon inte fick ta läkemedel från arbetsgivaren och att det hade funnits en praxis på arbetsplatsen som innebar att de anställda fick ta läkemedel för eget bruk om de antecknade uttaget i förbrukningsjournalen. M. uppgav att hon hade tagit tabletterna för att hon hade värk och ville kunna fortsätta arbeta trots värken.

Arbetsgivaren menade att M. som legitimerad sjuksköterska och läkemedelsansvarig omvårdnadschef måste ha känt till att det var förbjudet för anställda att ta läkemedel för eget bruk. Arbetsgivaren bestred att det förelåg någon av arbetsgivaren godkänd praxis som innebar att anställda fick ta narkotikaklassade läkemedel. Arbetsgivaren gjorde gällande att det var en försvårande omständighet att M. var chef och att M. hade intagit läkemedlet och sedan fortsatt att arbeta.

Tingsrätten fann att det var klarlagt att det inte var tillåtet för anställda att ta Citodon för eget bruk från arbetsgivaren. M. måste ha varit medveten om att det i vart fall fanns en risk att det inte var tillåtet att ta narkotikaklassade läkemedel och att hon alltså i vart fall haft s.k. likgiltighetsuppsåt i förhållande till det. Det fanns skäl att se allvarigare på M:s agerande eftersom hon i egenskap av läkemedelsansvarig omvårdnadschef hade en särskild förtroendeställning. Arbetsgivaren hade haft rätt att avskeda M. även från tjänsten som sjuksköterska. M:s yrkanden ogillades därför.

SKL:s kommentar

Det finns ingen tidigare dom från Arbetsdomstolen som gäller stöld av narkotikaklassade läkemedel. Däremot finns det en enhetlig rättspraxis från Arbetsdomstolen som visar på en sträng syn i allmänhet på tillgreppsbrott (stöld m.m.) och andra förmögenhetsbrott som riktas mot arbetsgivaren eller begås på arbetsplatsen, även om det som tagits har ett lågt värde, se bl.a. AD 2013 nr 89 med där gjorda hänvisningar, AD 1998 nr 25 och AD 1984 nr 83. Ett sådant agerande har i rättspraxis ofta bedömts vara så grovt att arbetsgivaren har haft rätt att avskeda arbetstagaren. Frågan om det föreligger grund för avskedande måste dock alltid bedömas utifrån samtliga omständigheter i det enskilda fallet. En försvårande omständighet är om arbetstagaren haft en särskild förtroendeställning, se t.ex. AD 2009 nr 48. Det finns även exempel i rättspraxis då det inte förelegat grund för avskedande när arbetstagare utan lov tagit egendom från arbetsgivaren, se AD 2006 nr 22.

Det finns även en dom från Arbetsdomstolen om annan felaktig hantering av läkemedel, som visar på en sträng syn, se AD 2010 nr 45. Sammanfattningsvis kan

sägas att det ofta föreligger grund för avsked om arbetstagaren olovligen tagit arbetsgivarens egendom. Det är extra allvarligt om det rör sig om läkemedel, särskilt narkotikaklassade läkemedel. Domen från Stockholms tingsrätt ligger i linje med rättspraxis från Arbetsdomstolen.

Arbetsdomstolen beslutade att inte meddela prövningstillstånd. Domen från Stockholms tingsrätt står därför fast.

Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen för arbetsgivarpolitik

Sophie Thörne

Anna Svanestrand

Bilagor:
Dom från Stockholms tingsrätt den 21 juni 2018 i mål T 12425-17.